

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W OPOLU

45 - 052 OPOLE
ul. Oleska 19a

Tel. centr. 77 453 - 86 - 36,37
Tel/Fax 77 453 - 73 - 68
E-mail: rio@rio.opole.pl
www.rio.opole.pl

Opole, 21 maja 2015 r.

NA.III-0221-15/2015

Wysłano dnia 21. 05. 2015

Pani

Joanna Abram

p.o. Zastępcy Wójta

Gminy Pakosławice

W odpowiedzi na pismo z dnia 20 kwietnia 2015 r. sygn. OR.033.41.2015, dotyczące wniosku o udzielenie wyjaśnienia w sprawie wypłaty inkasentowi wynagrodzenia za pobrany podatek, informuję co następuje.

Analizując przedmiotowe zagadnienie należy podkreślić, że rada gminy na podstawie art. 6 ust 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991r. o podatkach i opłatach lokalnych (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 849 ze zm.), art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1381 ze zm.) oraz art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 465), może zarządzić pobór podatku od osób fizycznych w drodze inkasa, wyznaczyć inkasentów oraz określić wysokość ich wynagrodzenia.

Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 749 ze zm.) inkasentem jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, obowiązana do pobrania od podatnika podatku i wpłacenia go we właściwym terminie organowi podatkowemu.

Co istotne, rada gminy podejmując uchwałę dotyczącą poboru podatku w drodze inkasa powinna wyznaczyć inkasentów w sposób niebudzący wątpliwości. Naczelny Sąd Administracyjny w Rzeszowie w wyroku z dnia 26 października 2001 r. sygn. akt SA/Rz 1622/01 wskazał, że uchwała dotycząca poboru podatków w drodze inkasa, określenia inkasentów oraz wysokości wynagrodzenia za inkaso jest aktem prawa miejscowego zawierającym przepisy powszechnie obowiązujące na terenie gminy. W uzasadnieniu do wyroku podkreślono, że określenie sposobu poboru określonych podatków, tj. w drodze inkasa, nie może być uznane jako skierowane tylko do osób wyznaczonych na inkasentów, gdyż stanowi również dla mieszkańców gminy wskazanie, do czyich rąk mają te podatki płacić oraz kto ma obowiązek przyjmować od nich wpłaty.

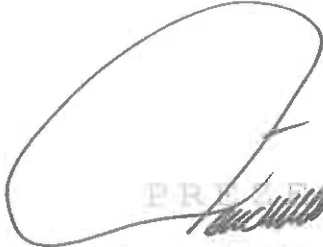
W przedmiotowej sprawie istotnego znaczenia nabiera również wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 11 stycznia 2008 r. sygn. akt II FSK 1526/06, w którym sąd wyraźnie podkreślił, że więź podatnik – inkasent wymaga wyraźnego podania w uchwale obszaru działania inkasenta, aby nie było wątpliwości, że inkasent dla obszaru jednego sołectwa nie ma prawa poboru podatków na terenie innego.

Ustawa o podatkach i opłatach lokalnych, ustawa o podatku rolnym jak i ustawa o podatku leśnym przewidują, że w sytuacji gdy przedmiot opodatkowania stanowi współwłasność lub znajduje się w posiadaniu dwóch lub więcej podmiotów, stanowi wówczas odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach lub posiadaczach. Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 15 stycznia 2015 r. sygn. akt II FSK 3012/12 potwierdza, że zasada solidarnej odpowiedzialności współwłaścicieli nieruchomości rodzi konieczność wydania decyzji wymiarowej w stosunku do każdego ze współwłaścicieli i wskazania w tych decyzjach obowiązku podatkowego odnoszącego się do całego przedmiotu opodatkowania. Sąd w powołanym wyroku wskazał, że chociażby przedmiot świadczenia był podzielny, to odpowiedzialność każdego z dłużników i uprawnienie każdego z wierzycieli mają za przedmiot cały dług i całą wierzytelność. W wyroku podkreślono również doniosłe znaczenie treści art. 366 k.c., który normuje tzw. solidarność bierną, polegającą na tym, że każdy z dłużników jest zobowiązany względem wierzyciela do spełnienia całego świadczenia, tak jakby był jedynym dłużnikiem.

W opisanym stanie faktycznym, Rada Gminy Pakosławice w uchwale nr IV/30/15 z dnia 10 lutego 2015 r. w sprawie poboru podatku w drodze inkasa, ustalenia inkasentów oraz wynagrodzenia za inkaso, wskazała obszar działań poszczególnych inkasentów jako sołectwo. Dla omawianej kategorii podatków, których pobór może nastąpić w drodze inkasa, kluczowego znaczenia nabiera miejsce zamieszkania podatnika na obszarze danego sołectwa. Bowiem gmina powołując inkasentów stwarza mieszkańcom mechanizm ułatwiający wpłatę należnego zobowiązania podatkowego. Zatem inkasent jest uprawniony do poboru podatku w drodze inkasa wyłącznie od podatników zamieszkujących wskazane w uchwale organu stanowiącego gminy sołectwo, znajdujące się w obszarze jego działania. W przypadku współwłasności przedmiotu opodatkowania, każdy ze współwłaścicieli jest uprawniony do zapłaty podatku inkasentowi właściwemu dla obszaru sołectwa, w którym podatnik zamieszkuje.

Dlatego też, kierując się powyższymi kryteriami należy dokonać analizy działań inkasentów w przedmiotowej sprawie. Kwestia wypłaty wynagrodzenia ma w tym przypadku charakter wtórny, gdyż podstawą jego wypłaty jest działanie znajdujące oparcie w zapisach uchwały organu stanowiącego gminy. Działania wykraczające poza uprawnienia wynikające z uchwały rady gminy nie powinny skutkować wypłatą wynagrodzenia dla inkasenta.

Przedstawiając powyższe należy zaznaczyć, że wyjaśnienia Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu nie stanowią wiążącej wykładni prawa.

PRZEDSIĘDZĄCY
Janusz Galkiewicz